

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117200704
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117200704.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Viery Zoľákovovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobkyne: Z. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. S. XX, XXX XX A., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 20.09.2017, č. k. 7Csp/7/2017 -62 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 286 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 286 eur od 22.03.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.03.2015 uvedená v bode 2., v znení „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 98 Eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladom (RPMN) vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie“, je neprijateľná. Vo výroku III. rozhodnutia žalobkyni priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 2, § 9 ods.1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ustanovenia § 39, § 52 ods. 1,3 a 4, § 53 ods. 1 až 4, § 53 ods. 5,a § 451 ods. 1 a 2, § 455 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom - spotrebiteľkou, bola dňa 30.03.2015 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver vo výške 350 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s odplatom vo výške 322 eur, pričom odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola dohodnutá vo výške 98 eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Úrok bol dohodnutý vo

výške 64% ročne z poskytnutého úveru až do úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne, ktorý bol dohodnutý na 30.03.2016, predstavuje sumu 224 eur. Spolu sa teda žalobkyňa ako spotrebiteľka zaviazala zaplatiť sumu 672 eur. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Medzi stranami nebolo sporné, že titulom poskytnutého úveru žalobkyňa zaplatila žalovanému ako veriteľovi sumu 636 eur. Vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy posúdil predmetný zmluvný vzťah ako vzťah spotrebiteľský, keďže žalovaný ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa predmetnú zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba nepodnikateľ. Súd prvej inštancie predmetnú spotrebiteľskú zmluvu podrobil kontrole, či spĺňa všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a na základe tejto kontroly konštatoval, že v predmetnej zmluve je údaj o výške RPMN 28% na prvý pohľad uvedený nesprávne a klamlivo, nakoľko RPMN nemôže byť za žiadnych okolností nižšia ako samotná ročná úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 64%. Údaj o RPMN v zmluve súd prvej inštancie vyhodnotil tak, ako by chýbal. Ďalej súd konštatoval, že žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že spotrebiteľ dohodou o splátkach, na ktorú poukazoval žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 05.04.2017, vzal na vedomie, že výška RPMN sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 281,64%. Predmetnú dohodu o splátkach žalovaný na výzvu súdu nepredložil. Úrok uvedený v bode 3 zmluvy o úvere zo dňa 30.03.2015, vo výške 64%, vyhodnotil súd prvej inštancie ako neprimeraný a v rozpore s dobrými mravmi. V rozpore s § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch bol aj spôsob poskytnutia úveru, ktorý bol podľa zmluvy o úvere poskytnutý vo forme zmenky, avšak súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania mal za preukázané, že úver bol poskytnutý spotrebiteľovi v hotovosti. Súladne s § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy súd vyhodnotil tento úver ako bezúročný a bez poplatkov. Čo do druhého žalobného petitu, súd prvej inštancie určil zmluvnú podmienku uvedenú v bode 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 804300658 zo dňa 30.03.2015 v znení: „odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 98 eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie“, za neprijateľnú. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že táto podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s generálnou klauzulou obsiahnutou v § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Súd prvej inštancie vyhodnotil túto odplatu ako netransparentnú, ktorá svojou podstatou nahrádza úroky a ktorej chýba určité vyjadrenie predmetu plnenia, ktoré je s touto odplatom spojené.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 Civilného sporového poriadku, keď žalobkyňa, ktorá bola úspešná v plnom rozsahu, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Obsah odvolania

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä tým, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentáciou žalovaného, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tým, že podľa názoru odvolateľa rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný je toho názoru, že žalobca na určení neprijateľných zmluvných podmienok nemá naliehavý právny záujem. Svoje tvrdenie odôvodňuje tým, že podľa ustanovenia § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) je žalobca povinný preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu naliehavý právny záujem, čo sa v predmetnom konaní žalobcovi podľa názoru odvolateľa nepodarilo. Ďalej má odvolateľ za to, že C.s.p. vôbec nepripúšťa žalobu o určení neprijateľných zmluvných podmienok, čo odôvodňuje tým, že ustanovenie § 137 písm. c) C.s.p. pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam a vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis a podľa jeho názoru za takýto právny predpis nemožno považovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Tieto svoje tvrdenia podporuje odkazom na rozsudok OS Žilina sp.zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 07.06.2017, OS Bratislava II sp.zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.05.2016 a KS Trenčín sp.zn. 17Co/325/2016-75 zo dňa 14.06.2017. K zmluve o spotrebiteľskom úvere uviedol, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy

o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 30.03.2016. Podľa názoru odvolateľa vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V odvolaní ďalej poukazuje na to, že dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 672,00 EUR s termínom splatnosti dňa 30.03.2016, avšak následne požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - Dohody o plnení v splátkach, ktorú dlžník dňa 30.03.2015 podpísal. K ročnej percentuálnej miere nákladov odvolateľ uvádza, že tá je stanovená v zmluve o spotrebiteľskom úvere, považuje ju za správnu a vypočítanú v súlade s platnými právnymi predpismi. Rovnako je RPMN uvedená aj v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bol spotrebiteľ oboznámený pred poskytnutím úveru. Je preto toho názoru, že spotrebiteľovi boli poskytnuté pravdivé, riadne a úplné informácie. Uvádza, že RPMN vo výške 28%, uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere, je vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke, keď to RPMN vo výške 281,64% dohodnutá v dohode o splátkach predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiada o plnenie v splátkach. Výšku úroku 40% ročne, ktorý bol dohodnutý v zmluve o spotrebiteľskom úvere, vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu, ako aj jeho zabezpečenie považuje žalovaný za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutý úver, ten nie je neprímerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania je, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere žalobkyni poplatok vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietala, zmluvu uzatvorila a peňažné prostriedky od žalovaného prostredníctvom obchodného zástupcu prevzala. Pokiaľ po podpise zmluvy žalobkyňa nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K tvrdeniam súdu prvej inštancie poukázal aj na Rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 C - 42/15. Záverom odvolateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň žiada, aby mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

Hodnotenie odvolacieho súdu

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

7. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a na potvrdenie správnosti rozsudku a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

8. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 30.03.2015 zmluvu o úvere č. 804300658, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyni úver vo výške 350 eur, ktorý sa zaviazal splatiť spolu s úrokom v sume 224 eur a odplatom vo výške 98 eur, teda celkovo 322 eur, a to jednou splátkou. Túto sumu mal zaplatiť do 30.03.2013. Hodnota RPMN bola v tejto zmluve uvedená vo výške 28 %, úrok vo výške 64 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje 224 eur.

9. V zhode so súdom prvej inštancie ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou zmluvou o úvere pod č. 804300658 zo dňa 30.03.2015 je vzťahom spotrebiteľským v zmysle zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zároveň súd prvej inštancie správne ustálil, že na zmluvu zo dňa 30.05.2015 sa zároveň vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

10. K odvolacej námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení úveru za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd uvádza, že pri žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd neskúma naliehavosť právneho záujmu, keďže ide o osobitný druh žalôb vyplývajúcich z právneho predpisu (§ 137 písm. d/ C.s.p), v danom prípade z § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Uvedený názor súdu je navyše podporený aj znením § 298 ods.

1 C.s.p., v zmysle ktorého súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná

11. Naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklarovým vyslovením neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky môže následne argumentovať vo vzťahu k žalovanému. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození, a preto žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcich z ustanovenia § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

12. Osobitná právna úprava spotrebiteľských úveroch je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pokiaľ požaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórnych náležitostí vymienených *expressis verbis* v ustanovení § 9 ods. 2 písm. a/ až y/ Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom neuvedenie, respektíve aj nesprávne, zmätočne, neúplne alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zo zákona požadovaných obligatórnych náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b), ako by v zmluve takýto údaj obsiahnutý nebol vôbec. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že neuvedenie už čo i len jednej z obligatórne požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. a/ až y/ má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť posudzovaného úveru tak, ako to ustanovuje spomínané ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) Zákon a spotrebiteľských úveroch.

13. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j) je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí teda zahŕňať okrem iných presne špecifikovaných náležitostí takejto zmluvy aj ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej RPMN). Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), pokiaľ má byť hodnotená ako korektné vypočítaná, musí obsahovať všetky splátky úveru a poplatky, teda náklady spojené s poskytnutím úveru voči hodnote poskytnutých finančných prostriedkov prepočítaných na obdobie jedného roka. Účelom nutnosti uvedenia RPMN bolo umožňovať jednoduché porovnanie nákladov na spotrebiteľský úver. RPMN tak patrí medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný a to pravdivo a úplne poskytnúť spotrebiteľovi už pri ponuke spotrebiteľského úveru, pretože ročná percentuálna miera nákladov je vyjadrením skutočnej ceny spotrebiteľského úveru, ktorá zohľadňuje nielen úroky a poplatky s poskytnutím úveru spojené, ale aj časové obdobie ich splácania.

14. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi stranami sporu je nepochybné, že v bode 2 zmluvy bola dohodnutá odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov pri zmluve č. 804 XXX 658 vo výške 98 eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) v zmluve vo výške 28%. V bode 3 zmluvy je uvedený úrok vo výške 64 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru s dohodnutým termínom predstavuje sumu 224 eur. Túto časť odplaty (úrok) však veriteľ nezohľadnil do ročnej percentuálnej miery nákladov, z čoho nepochybné vyplýva, že RPMN je uvedená nesprávne, teda podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. je potrebné úver považovať za úver bez poplatkov a bezúročný. V zmluve je RPMN uvedená vo výške 28%, pričom je uvedená v nižšom percentuálnom vyjadrení, ako je reálna ročná percentuálna miera nákladov, keďže do RPMN vo výške 28% nebol započítaný aj úrok, ktorý bol zmluvnými stranami dohodnutý vo výške 64% ročne, čo je nepochybné v neprospech spotrebiteľa, lebo uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 28% navodzujú u spotrebiteľa dojem výhodnosti úveru z dôvodu nižšej hodnoty RPMN. Treba preto prisvedčiť názoru súdu prvej inštancie, že zmluva obsahuje klamlivé údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov vo výške 28%. Už len z tohto dôvodu preto treba považovať poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkov. Skutočnosť, že by došlo k zmene zmluvy, a to dohodou o plnení v splátkach v konaní pred súdom prvej inštancie síce zo strany žalovaného tvrdená, ale preukázaná nebola. Pokiaľ žalovaný predložil v odvolacom konaní Dohodu o splátkach zo dňa 30.03.2015, ide o novotu v odvolacom konaní podľa § 377 C.s.p. a odvolací súd na ňu neprihliadal.

15. Uvedenie nesprávnej RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je klamaním, respektíve zavádzaním spotrebiteľa, spôsobuje skreslené údaje o skutočných nákladoch spotrebiteľa v súvislosti s ponúkaným úverom a predstavuje tak nekalú obchodnú praktiku, pretože žalovaná nebola priamo v zmluve o úvere správne a pravdivo informovaná pred uzavretím zmluvy o úvere o skutočnej výške RPMN, čo je v rozpore s ustanovením § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

16. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru z dôvodu, že bolo porušené ustanovenie § 11 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy. Vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že veriteľ poskytol žalobkyni finančné prostriedky v hotovosti, pričom ako správne konštatoval súd prvej inštancie žalovaný nepreukázal vystavenie zmenky podľa Potvrdenia o spôsobe poskytnutia úveru zmluvy o úvere zo dňa 30.03.2015.

17. Pokiaľ žalovaný poukázal vo svojom odvolaní na to, že v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.05.2015 nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie podrobil predmetnú zmluvu o úvere kontrole z hľadiska existencie údaju o RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a nie uvedenia výšky, počtu a termínu splátok.

18. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. bol správny.

19. Žalovaný ďalej dôvodil, že Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Z tohto ustanovenia žalovaný vyvodil, že odplatom sú len tie plnenia, ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Keďže úrok nie je odplatom vyžadovanou pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale platí sa pri ich užívaní alebo vrátení, výška odplaty 56 eur je v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.

20. Podľa § 1 ods. 1 prvá veta Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

21. Z gramatického výkladu ustanovenia § 1 ods. 1 prvá veta Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. však jasne vyplýva, že časť vety „...a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov“ sa vzťahuje len na „poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady“. Citované ustanovenia teda odplatu definuje ako: 1. úroky, 2. poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

22. V danom prípade tak odplatu tvorí odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 98 eur a úrok vo výške 64 % ročne vypočítaný na sumu 224 eur, spolu 322 eur, čo predstavuje 92 % poskytnutého úveru. Takáto odplata podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu, nakoľko ju prevyšuje viac ako trojnásobne (podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2015 zverejnených na webovom sídle Ministerstva financií SR bola RPMN pri porovnateľných úveroch vo výške 24,67 %). Takáto výška odplaty je zároveň v rozpore s dobrými mravmi.

23. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi

ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru (64 %) podstatne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 7,68 % ročne, uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek do 1 roka (obdobie 3/2015). Dohodnutá úroková miera tak podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto záver o neplatnosti dojednaní, o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, má oporu vo vykonanom dokazovaní.

24. Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k odplate za poskytnutie úveru, argumentuje tým, že nesie vyššie podnikateľské riziko, odvolací súd konštatuje, že aj keď sa žalovaný snaží odplatu za poskytnutý úver obhájiť podmienkami, resp. okolnosťami, za ktorých poskytuje úvery spotrebiteľom, tak aj za situácie, že žalovaný poskytuje úvery za podmienky znášania podnikateľského rizika, ide o riziko vyplývajúce priamo zo základných znakov podnikania a zároveň žalovaný nemôže očakávať ochranu svojich nárokov, ktoré sú zjavne v rozpore so zákonom, a ktorý sa musí uplatňovať a rešpektovať v rámci súkromnoprávných vzťahov. Konanie žalovaného v rozpore so zákonom a na ľarchu žalobcu nemôže mať iný výsledok, než ten, že súd takéto právo neprizná.

25. Z obsahu spisu možno vyvodiť záver, že v prípade namietanej zmluvy ide o formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalobca ovplyvniť nemohol. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Z uvedeného dôvodu zmluvné dojednanie podliehajú prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Správne preto súd prvej inštancie podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia tak podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o vadnosti právneho úkonu ako aj podľa ustanovení o súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok.

26. Odvolací súd sa stotožnil s tým, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere zo dňa 22.10.2014 uvedené v bode 2 v znení „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 98 eur (ďalej len odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľ na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná a neplatná, tak ako to správne zistil súd prvej inštancie. Správne je tvrdenie súdu prvej inštancie, že ide o vadné ustanovenie, ktoré vôbec nešpecifikuje, čo je predmetom tejto odplaty.

27. Keďže úver je bezúročný a bez poplatkov a dojednanie o odplate je neplatné, žalobkyni na základe zmluvy vznikla povinnosť vrátiť žalovanému iba sumu zodpovedajúcu poskytnutému úveru, t.j. 350 eur. Žalobkyňa však žalovanému uhradila 636 eur. Na strane žalovaného tak prijatím plnenia (plnenie bez právneho dôvodu) vo výške presahujúcej 636 eur došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia vo výške 286 eur, ktoré je povinný vydať žalobkyni (§ 451 Občianskeho zákonníka).

28. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. Mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

29. Správnemu výroku o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie a výroku o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p).

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 C.s.p., v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).